

— 'Απέθανεν ὁ διάσημος γερμανὸς δραματικὸς συγγραφεὺς Έρμαν Σούντερμαν εἰς ἡλικίαν 67 ἐτῶν. Ἦρχισε τὸ στάδιόν του ὡς δημοσιογράφος διὰ νὰ ἐξελιχθῇ ταχέως εἰς δραματοποιόν. Τὸ πρῶτον ἔργον ὅπερ τὸν ἀνέδειξεν ἦτο ἡ «Τιμή» (1888). Ἐγραψε ἀρκετὰ μυθιστορήματα καὶ δράματα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον εἶνε «ἡ Κυρία Σοργκε» «ὁ γάμος τῆς Ὑολάνδης», «Ὑπῆρξε...» «τὸ τέλος τῶν Σοδό-

μων» «Μάγδα» «Μελλοθάνατοι».

— Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Γκονκούρ κενωθεῖσης μιᾶς ἑδρας ἐξελέγη μέλος ὁ ποιητὴς Ραουλ Πονσάν ἡλικίας 74 ἐτῶν, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ διάγῃ βίον παλαιοῦ σπουδαστοῦ φιλοσόφου καὶ ὥστις πρὸ τεσσάρων μόλις ἐτῶν ἐξέδωκε τὴν πρῶτην ποιητικὴν συλλογὴν του «Ἡ μουσα στὴν ταξέρνα».

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Τὰ δύο Ὁδεῖα, ἐν συναγωνισμῷ ἀμίλλης, ὑπόσχονται ζωηροτάτην τὴν μουσικὴν κίνησιν κατὰ τὴν ἀρξαμένην χειμερινὴν περίοδον. Αἱ ὀρχήστραι καταρτίζονται ἐπιμελέστερον, αἱ διεύθυνται φιλοτιμοῦνται νὰ παρουσιάσουν ἐκλεκτότερα ἔργα, μετεκλήθησαν δὲ ξένοι ἐπιφανεῖς βιρτουόζοι.

Ἡ μουσικὴ οὕτω πανδαισία, ἐὰν προστεθοῦν καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ συναυλίαι, καὶ ἰδίως τῶν νεωτέρων ἐκτελεστῶν, αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν λείπουν, προμηνύεται ἄφθονος.

— Ἡ πρώτη συμφωνικὴ τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν περιελάμβανε: Βάγνερ (τὸν ἀποχαιρετισμὸν τὸν Βόταν ἐκ τῆς «Βαλκυρίας» καὶ ἐκ τῆς «Ἰζόλδης» τὸ προοίμιον καὶ τὸν θάνατον), ἐν συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Σούμαν, ἅτινα ἐξετέλεσεν ἡ ὀρχήστρα ἀμέμπτως, ἐνεφανίσθη δὲ ὁ νέος καθηγητὴς τοῦ πιάνου κ. Μπαράζ, ἀποδῶν τὰ β'. Κονσέρτο τοῦ Ραχμανίνωφ μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν, ἥτις ὑπῆρξε πληρεστέρα εἰς τὸ ρεσιτάλ τοῦ ἑδῶτος. Ἐπέδειξε ἀτομισμὸν καὶ αἰσθαντικότητα σπανίαν.

Τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν ἀνέλαβεν αὐτὸ ἐφέτος τὰς λαϊκὰς συναυλίας, τοῦ «Ἀττικοῦ». Ἐκτὸς μιᾶς μετρίως ἐμφανίσεως τῆς Ἀμερικανίδος πιανίστριας Γκέμπελ, αἱ ἄλλοι σολίστ ἐπαιξάν πολὺ καλᾶ.

Ἡ δὲς Παπαϊωάννου ἔδειξε ζηλευτὰ χαρίσματα, ὁ δὲ βιολιστὴς κ. Σκαντζουράκης φιλότιμον προσπάθειαν ὅπως παῖξῃ ἐκφραστικώτερον. Ἐπαίχθησαν ἡ «Συμφωνία Δάντου» τοῦ Λίστ καὶ διὰ πρῶτην φορὰν ἡ ὁπ. 2 τοῦ Χάϋδν, μετὰ τὴν εὐφάνταστον μελωδίαν τῆς. Ἐγρήτευσαν αἱ «Πολυσοδικοί χοροὶ» τοῦ Μποροντίν διὰ τὸν ρυθμὸν καὶ τὸν θαυμάσιον χρωματισμὸν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μπουρνίκωφ, τὴν ἀντιπροσωπευτικὴν τοῦ θερμοῦ Σλαβικοῦ αἰσθηματός. Ἠκούσθησαν λίαν εὐχαρίστως τὸ καὶ ἄλλοτε παιχθέν, «Θλιβερὸν βάλλ» τοῦ Σεμπέλιους καὶ αἱ Ἐλεγειακαὶ μελωδίαι τοῦ Γρήγκ.

* *

Τὸ Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ ἀποκτήσῃ Διευθυντὴν ὀρχήστρας τὸν ἄρτι ἐπαυθέντα ἐκ Βερολίνου κ. Μητρόπουλον, ὅστις ἐπεδλήθη εὐθὺς εἰς τὴν συνειδήσιν τοῦ μουσικοῦ κόσμου διὰ τὴν νευρώδη διεύθυνσιν, τὴν

μουσικὴν ἀντίληψιν, τὴν πειθαρχίαν εἰς τὴν κρατεῖ τοὺς ἐκτελεστὰς, ὅς συγχρόνως ἐμψυχώνει. Κατὰ τὴν πρῶτην συμφωνικὴν τῆς ὀρχήστρας ἐπαίχθησαν διὰ πρῶτην φορὰν τέσσαρα παραστατικά τεμάχια τοῦ Reger ἐμπνευσθέντα ἐκ τῶν πινάκων τοῦ Μπαίχλιν καὶ δύο εἰσαγωγαὶ τοῦ Μπράμς ἡ «Τραγικὴ» καὶ ἡ «Ἀκαδημαϊκὴ» αἱ

Δ. Μητρόπουλος

Διευθυντὴς ὀρχήστρας Ἑλλ. Ὁδεῖου

ὁποῖαι ἐνεποίησαν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν. Ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ἀνταξία τῶν θαυμασίων μουσουργημάτων.

Ὁ κ. Ἀντ. Σκόκος ἀπέδωκε τὰς Βαριασιὸν τοῦ Φράγκ μετὰ μεγάλην τέχνην διεκδικῶν θέσιν παρὰ τὸ πλεῖστον τῶν καλλιτέρων παρ' ἡμῖν νέων δεξιότεχνων.

— Εἰς τὰς λαϊκὰς συναυλίας τοῦ ἰδιοῦ Ὁδεῖου εἰς τὸ «Ἰντεάλ» παρετηρήθη ἐφέτος κοσμοσυρροή. Ἠκούσθη τὸ συμπαθητικὸν ἄσμα τῶν κυριῶν Καλαμαριώτου καὶ Καλφοπούλου, τὸ αἰσθηματικώτατον βιολί τοῦ κ. Σούλτσε, καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν παίξιμόν τῆς δ. Πανᾶ καὶ τῆς κ. Μουτούση.

— Περισσότερον ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ δευτέρα συμφωνικὴ συναλία, ἀφιερωμένη εἰς τὸν Μπετόβεν. Ὁ κ. Μητρόπουλος ἐπεχείρησε μιάν

τολμηράν καινοτομίαν, νὰ παρουσιάσῃ πρὸ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ μίαν νεωτεριστικὴν ἐνορχήστρωσιν ὑπὸ τοῦ Μπερχάου τοῦ Κουαρτέτου εἰς ντὸ δίσκιν ἐλάσσονα τοῦ Μπετόθεν πρὶν ἢ ἀκουσθῇ εἰς ἄλλας μουσικῶς περισσότερον προηγμένας εὐρωπαϊκὰς πρωτεουσας. Ἀλλ' ἐνεφανίσθη ὁ Μπετόθεν, ἀγνώριστος. Αὐτός, ὁ τόσον γαλήνιος καὶ μελωδικός, ἔγινε θορυβώδης καὶ ἀκατανόητος. Ἡ θεία μελωδία ἀπεπνίγη εἰς τὴν βοήν τῆς ἐνορχηστρώσεως. Ποῦ νὰ ἐ-

Γ. Μουλᾶς (βαθύφωνος)

φαντάζετο ὁ μέγας διδάσκαλος ὅταν ἔγραφε τὸ «Κονσέρτο» του, τὸ ὅποιον εἶνε τὸ τελευταῖον ἀλλὰ καὶ τὸ ὀραιότερον συμφωνικὸν του ἔργον, ὅτι θὰ ὑφίστατο τοιαύτην μεταμόρφωσιν. Τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης εἴτε ζωγραφικά, εἴτε γλυπτικά, εἴτε μουσικά πρέπει νὰ παραμένουν ἀνέπαφα, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἐπιτυχῆς ἢ προσπάθεια ὥπως διατηρηθῇ τὸ ὕψος καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ δημιουργοῦ καλλιτέχνου.

Ἀνεξαρτήτως τῆς θεωρητικῆς αὐτῆς ἀπόψεως, αἱ τεχνικαὶ δυσχερεῖαι ὑπερενικήθησαν ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐπακολούθησάν ἐπίσης δύσκολον εἰς τὴν ἀπόδοσιν Δευτέραν συμφωνίαν.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 5 (Αὐτοκρατορικὸν) Κονσέρτο ἐξετελέσθη τῇ συνοδείᾳ ὀρχήστρας ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Κατίνας Παρασκευᾶ, πρώτην φοράν ἐμφανιζομένης μετὰ τὰς ἐν Βερολίῳ σπουδὰς τῆς. Διεκρίθη διὰ τὴν ζωηράν ἀπόδοσιν, διὰ τὴν ἡχητικότητά καὶ τὴν εὐχέρειαν. Ἐπέδειξεν λεπτότητα, εὐκαμφίαν δακτύλων, πολλὴν ἐκφρασιν καὶ συντονισμόν μετὰ τὴν ὀρχήστραν ἄψογον.

Μετὰ μικρὰν ἀπουσίαν ἀπηλάστμεν τὴν

βαθεῖα ὑποβλητικὴν, τὴν ἔντονον ἀλλὰ καὶ ἐντεχον φωνὴν τοῦ κ. Κ. Νικολάου. Εἶνε διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποῦ μᾶς εἶχε συγκινήσῃ μετὰ τὰ Ἑλληνικά του τραγούδια. Ἀλλ' ἀπαραιοῦτο.

Καὶ ἄλλη ἐμφάνισις ξενητευμένης, τῆς θ. Ἀνθῆς Κομποθέκρα, δραματικῆς ὕψωνου. Ἡ φωνὴ τῆς ἡχηρὰ καὶ διαυγής. Ἐτραγούδησεν μονωδίας μελοδραμάτων τὰς ὁποίας ἀπέδωκε μὲ πολλὴν ἐκφρασιν καὶ Ἑλληνικά ἄσματα λίαν ἐπιτυχῶς. Ἡ δις Κομποθέκρα προορίζεται διὰ τὸ Ἑθνικὸν Μελοδράμα.... ἐὰν ἐννοεῖται ἰδρυθῇ.

Ἐνεφανίσθη εἰς τὰ «Ὀλύμπια» καὶ μία περιπέδημος Ἰταλίς πρῶην κόμησσα, διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι ἄλλοτε εἶχε καλὴν φωνήν, ἡ ὁποία ἔμως ἐγεινεν ἥδη ἀρκετὰ εὐθραυστός.

Ἀξιοσημείωτος ἡ ἐφετεινὴ συρροὴ ἐν Ἀθήναις βυρυτόνων καὶ βαθυφώνων. Ἀγγελόπουλος, Νικολάου, Μαρσέλλος, Μουλᾶς, Βλυσσίδης, Πέρσης, Ζαμπάνος. Μεταλλεῖον ὁλόκληρον ἀνεχμετάλλευτον.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ ἀργοπορία τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος τεύχους προήλθεν ἐκ λόγων ἀνεξαρήτων τῆς θελήσεώς μας, παραταθεῖσα ὡς ἐκ τῶν θερινῶν διακοπῶν.

Κατὰ τὸ ἀρξάμενον 24ον ἔτος θὰ ἐπενεχθῶσι τροποποιήσεις ὡς πρὸς τὴν διευθέτησιν τῆς ὕλης, ἥτις θὰ περιλαμβάνῃ γενικὰς ἀπόψεις ἐπὶ τῆς φιλολογικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς κινήσεως διὰ κριτικῆς διαφωτιστικῆς τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ἀπροσωπολήπτου. Κατὰ προτίμησιν θ' ἀποβλέψῃ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν, ἥτις ὑπῆρξεν ὁ ἀρχικὸς τῆς ἐκδόσεώς της προορισμός.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι οἱ συνδρομηταὶ μας, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ εἰς τὴν ποιότητα καὶ ὀχι ἀπλῶς εἰς ποσότητα τῆς ὕλης, θὰ τὴν ἐνισχύσουν διὰ τῆς προθύμου ἀρωγῆς των, ἵνα οὕτω τὸν πλήρη ἐμποδίων, ὡς ἐκ τῆς γενικῆς ἀνωμαλίας καὶ μεγάλων ὑπερτιμήσεων, δρόμον τῆς συνεχίσει, τηροῦσα τὸ ἀπαρεγκλίτως μέχρι τοῦδε τηρηθέντα. Πρὸς τοῦτο παρακαλοῦνται ὅπως ἀπ' εὐθείας μᾶς ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των, ἀπαλάσσοντες ἡμᾶς μὲν τῆς ἀλληλογραφίας, ἐξόδων, εἰσπραξέως αὐτοῦς οἰασθῇποτε ἐνοχλήσεως, ὅσοι δὲ ἐλάβον τὴν «Πινακοθήκην» δωρεὰν δέον νὰ ἔχουσι ὑπ' ὄψει ὅτι κατηργήθη ἡ φιλικὴ ἀποστολὴ διὰ λόγους οἰκονομίας καὶ συνεπῶς θὰ ἐκδοθῶσιν ἀποδείξεις δι' ὅλους.

Ἐπειδὴ ἡ συνδρομὴ ἔνεκα τῶν μεταπολεμικῶν αὐξήσεων ἔδει νὰ τετραπλασιασθῇ τουλάχιστον, ἐκρίναμεν σκοπιμώτερον νὰ ἐκδίδωμεν ὀλιγώτερα τεύχη καὶ οὕτω ἡ συνδρομὴ νὰ παραμένῃ ἡ αὐτή.